

A túramozgalom teljesítése nincs időhöz kötve.

Teljesítés után a füzetet a Baranya Megyei Természetbarát Szövetséghez kell eljuttatni, ahol igazolják a teljesítést és kiadják a jelvényt.

A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség címe:
7621 Pécs, Tímár u. 21.

Ügyeleti idő: kedd 16–18 óra között.

Telefon ügyeleti időben: 72/525–377

KINCSES BARANYA

túramozgalom

IGAZOLÓ FÜZETE

Vajszló Itt született Kodolányi János író, szülőházában emlékmúzeum látható. Vajszló és környéke a görögdinnye termesztéséről is nevezetes.	
Kovácsbuda Az 1833-ban klasszicista stílusban épült református templom fakazettás színes mennyezete, festett karzata, az olvasópult, a papi szék, a szószék, a zsoldáros számtartó az Ormánság népi díszítőművészetének remekművei.	
Körös Az 1793-ban épült református templom mennyezete festett kazettákkal fedett. Az alapszínek átlós kompozícióban váltakoznak.	
Villánykövesd A Villány környéki borvidék egyik látványossága a többszintes pincesor, pincefalu. A műemlék jellegű pincék, prэшázak a németesség sajátos gazdálkodási módjának és népi építészetének emlékei.	

A túramozgalom jó lehetőség a műemlékekben, néprajzi értékekben, természeti kincsekben gazdag megye megismerésére. A túramozgalom összesen 23 (11 kötelező és 12 – a felsorolt ajánlott pontok közül – szabadon választható) pont felkeresésével teljesíthető, gyalogosan vagy járművel. A felsorolt nevezetességek felkeresése bármilyen, ahhoz kapcsolódó bélyegzővel igazolható.

Kötelező érintési pontok

Pécs A Szent István által 1009ben Pécsen alapított püspökség székesegyházát 1040-ben kezdték építeni, mai formáját 1891-ben nyerte el. II. János Pál pápa 1991-ben a székesegyháznak Basilika Minor címet adományozott. A városban feltárt ókeresztény sírkamrák és kápolnák a római kor páratlan értékű emlékei, melyek 2000-től a világörökség részei. A legjelentősebb ókeresztény temetői épület az Ókeresztény Mauzóleum.	
---	--

A füzet tulajdonosa

Név: _____

Lakcím: _____

Szaksztyály (egyesület) _____

A túrazozgalom teljesítését igazolom, a jelvényt részére kiadtam.

Pécs, _____

P.H.

_____ aláírás

Palkonya A palkonyai pincesor sajátos gazdálkodási mód emléke. A falu katolikus temploma egy korábbi kápolna helyén épült, melyet a Batthyány család építtett át. A magyarországi körtemplomok egyik szép példája.	
Sátorhely Az 1526-os mohácsi csata a Mohács melletti Sátorhely közelében zajlott. A Mohácsi Történelmi Emlékhely a csata 450. évfordulójára létesült.	

A XVI. sz. második felében épült Gázi Kászim pasa dzsámija (Belvárosi templom), amely a magyarországi török építészet legnagyobb és legszebb ma is látható alkotása. A város legrégebb lakóházában, 1955-ben nyílt meg a világhírű Zsolnay Porcelángyár készítményeit bemutató Zsolnay Múzeum.	
Komló Az egykori bányászváros a megye második legnagyobb városa. A település középkori emléke a XIII–XV. századi templom romja (Hasmányi templomrom). A városi helytörténeti gyűjtemény Komló helytörténetét, a természettudományi gyűjtemény pedig a Mecsek növény-, állat- és közetvilágát mutatja be.	
Mánfa A mánfai középkori templom letűnt századok tanújaként magányosan áll az erdőszélén. A festői környezetben fekvő templom a középkori falu helyét jelzi. A megye egyik legnevezetesebb műemlék temploma a XII. sz. végén épült.	

Márlagyúd Baranya megye – és egész Pannónia - legrégebbi, legismertebb kegyhelye . Már a XII. századtól zarándokok érkeztek az itt lévő Mária-szoborhoz, amely főképp 1148-ban kápolnát építettek. A mai templomot 1739–42-ben a Batthyány család építtette, a régi kápolnát beépítve (a mai templom szentélye). A mai Mária-szobor a török időkben eltűnt eredeti szobor másolata. Mária-ünnepeken főleg magyar, német és horvát zarándokok keresik fel.	
Nagyharsány A Szársomlyó lábánál fekvő település. Műemlék református temploma XIII. századi eredetű, híres hitviták színhelye volt.	
Szársomlyó A magyar kikerics élőhelye. A hegy 442 m magas csúcsán vármaradvány található, a csúcstról csodás a panoráma. Fokozottan védett természetvédelmi terület, engedéllyel látogatható. A hegy keleti oldalában szoborpark tekinthető meg.	

<p>Bükkösd</p> <p>Nevét a települést egykor körülvevő bükkösökről kapta. Templomát és kastélyát a Petrovsky család építtette a XVIII. században. A kastélya Baranya megyei barokk kastélyok legjellegzetesebb homlokzatával rendelkezik. Szép védett park veszi körül. A kastély magántulajdonban van.</p>	
<p>Nagydobsza</p> <p>A falu számos épülete műemléki védetség alatt áll népi építészeti értékeivel. Ilyen a Benked család 1853-ban épült zsúfedeles talpasháza. A falu keleti határában természetvédelem alatt álló fás legelőben gyönyörködhetünk.</p>	
<p>Ibafa</p> <p>Ibafát természeti környezetének vonzereje mellett a Pipamúzeum miatt érdemes felkeresni.</p>	
<p>Boldogasszonyfa</p> <p>Itt találjuk az ormánsági születésű Hoffer János faragó pásztor alkotásainak gyűjteményét. 1963-ban kapta meg a népművészet mestere címet.</p>	

<p>Pécsvárad</p> <p>A Zengő lábánál fekvő kisváros legfontosabb látnivalója a vár, a magyar államalapítás egyik emlékhelye. Szent István király 1015-ben bencés apátságot alapított itt. A Vármúzeum ízelítőt ad középkori történetéről.</p>	
<p>Cserkút</p> <p>Román kori temploma 1270 és 1290 között épült. Értékes freskó díszítésével Baranya egyik legjelentősebb román stílusú temploma.</p>	
<p>Szigetvár</p> <p>A magyar történelemben az önfeláldozó hazaszeretet jelképe; 1566-ban itt esett el katonáival Zrínyi Miklós a török által ostromlott vár védelmében. A várban vártörténeti kiállítás és Szulejmán szultán dzsámija tekinthető meg. A főtéren álló katolikus plébániatemplom eredetileg Ali pasa dzsámija volt, kupoláját Dorfmeister István freskói díszítik.</p>	

<p>Mecseknádasd</p> <p>Főleg német ajkú lakosság lakja. A falu régi műemlék temploma a XIII. században épült. Mai templomát és a püspöki nyaralót Klimó György pécsi püspök építtette. A faluhoz Skóciai Szent Margit legendája fűződik.</p>	
<p>Ófalu</p> <p>A német ajkú lakosság fagegmunkálással, főleg bútortaragással, gyékényfonatú székek, facipók készítésével foglalkozott. A németek építészetét és régi életét tájház mutatja be. Ma is dolgoznak fafaragók, bútorkészítők.</p>	
<p>Óbánya</p> <p>A Keleti-Mecsek egyik legszebb völgyében fekszik. A vizesékekkel tarkított Óbányai-völgy kedvelt kirándulóhely. Emellett a falu fazekaságáról híres, melyről a helytörténeti gyűjtemény ad ízelítőt. Ma is több fazekas működik a faluban.</p>	

<p>Drávalványi</p> <p>Református temploma az Ormánság egyik legszebb festett fakazettás mennyezetű temploma. A kazetta motívumok az ősi magyar jelképrendszer legszebb elemeit örökítették meg.</p>	
<p>Villány</p> <p>A nemzetközi híró Villány-Siklós Történelmi Borvidék névadó települése, a borvidék központja. A Villányi Bormúzeumban (Teleki Zsigmond világhírű szőlőnemesítő egykori pincéjében) a római kortól jegyzett borvidék tárgyi emlékei láthatók.</p>	
<p>Mohács</p> <p>Magyar többségű, soknemzetiségű kisváros a Duna mentén, Magyarország nemzeti tragédiájának szimbóluma. A Csataéri Emlék templom (Fogadalmi templom) alapkövét a mohácsi csata 400 éves évfordulóján tették le. A Kanizsai Dorottya Múzeum az együtt élő nemzetiségek népművészetét, szokásait, a híres busójárást mutatja be.</p>	

<p>Siklós</p> <p>A vár az ország egyik legépebben megmaradt várkastélya. Gótikus kápolnája szép építészeti emlék. Az egykori vár életét a börtönmúzeum és kőtár mutatja be, valamint egyéb időszakos és állandó kiállítások tekinthetők meg. A város török kori emléke a Malkocs bej dzsámi. A helyreállítási munkák elismeréseként Európa Nostra-díjjal tüntették ki.</p>	
<p>Sellye</p> <p>Az Ormánság „fővárosa”. A település központjában áll az egykori Draskovich-kastély. Mögötte az 1760-as években arborétum létesült, amelyben mintegy 430 különböző fafajtát találunk. A kastély közelében van az Ormánság Múzeum, amely a környező terület népművészetét, népi építészetét, népi életmódját mutatja be.</p>	

<p>Kövágószőlős</p> <p>A Jakab-hegy lábánál fekvő község onnan kapta a nevét, hogy lakosai szőlőművelései és kőfejtései foglalkoztak. Műemléki védettséget kapott a falu temploma, melynek tornya a XIII. században épült. Az urán bánya tárgyi emlékeit az Urán-bányászati kiállítás mutatja be.</p>	
<p>Kövágótóttós</p> <p>Ősi magyar településnek tartják, a pécsi káptalan birtoka volt. Temploma a XIII. században épült félköríves szentélyvel. A templom barokk tornya 1780-ban épült. Műemléki védelem alatt áll.</p>	
<p>Hetvehely</p> <p>Árpád-kori település. Gótikus stílusú műemlék temploma (a plébániához mellett) a XIII. században épült. Középkori eredetű falkép-töredékek és keresztelő medence látható benne.</p>	

Ajánlott érintési pontok

<p>Jakab-hegy</p> <p>Dél-Dunántúl kora vaskori népe a 602 m magas hegyen építette fel hatalmas földvárát, legnagyobb települését. 1225 körül a földváron belül Bertalan pécsi püspök a hegyen élő remeték részére Szent Jakab tiszteletére kolostort építtetett.</p>	
<p>Abaliget</p> <p>A megye egyik legkedveltebb turista- és kirándulóhelye: üdülőfaló. Legnagyobb értéke a Bodó-hegy lábánál kagylós mészkőben kialakult cseppkőbarlang.</p>	
<p>Orfű</p> <p>Orfű a megye legnagyobb üdülőkörzetének nevadója. A korábban önálló településeket törendszere köti össze. Megtekintésre érdemes a Malom Múzeum, mely az ország legrégebb működő malma.</p>	

<p>Magyaregregy</p> <p>A Völgység egyik szép fekvésű települése. A falu határában található a Máré-vár, egy valamikori őrtorony helyén épült a XIII. sz.-ban. A faluban található Szentkút búcsújáró hely.</p>	
<p>Szászvár</p> <p>A régebben szénbányászatáról híres település főterén az egykori Püspökvár maradványait tárták fel. Késő barokk plébánia temploma az 1770-es években épült. Az egykori bányászkodás emlékeit a Bányászati Múzeum őrzi.</p>	
<p>Zengővárkony</p> <p>Népművészetéről és szelídgesztenyéséről híres település. Néprajzi kincseit tájház őrzi. A gesztenyésben található Hockenbauer Pál sírja. Megtekinthető még a Fülep Lajos Emlékszoba és a Míves Tojás Gyűjtemény.</p>	
<p>Püspökszentlászló</p> <p>A kis település nevét Szent László királyról kapta, aki a legenda szerint szívesen vadászott a tájon. Jelenlegi temploma és a püspöki nyaraló kastélya 1725-ben épült. A kastély mellett hat holdon arborétum létesült.</p>	